

you can
Canon**Field test****Canon EOS 5D Mark II**

Tekst & foto Per Buchmann

HIGH PERFORMANCE FOR HIGH EXPECTATIONS

Legendariske EOS 5D levede i tre lange og gode år, før afløseren blev 'opfundet'. EOS 5D Mark II skal løfte arven fra forgængeren der, dengang, satte ny standard for entry-level i professionel fotografi. EOS 5D Mark II er som forgængeren, et midrange semiprof kamera, nu også med HD video funktion. Jeg vælger at kalde det et stillbillede kamera med video funktion, da video er ægte HD, men ej med alle de faciliteter et 'rigtigt' HD video kamera har.

Canon har på mange måder 'skudt papegøjen' med EOS 5D Mark II, hvilket forudbestillinger og evalueringer fra leverede kameraer klart indikerer. Men, mange megapixel til trods, er EOS 5D Mark II, på mange måder, lillebror til EOS-1Ds mark III.

Mange nye enkelt komponenter

5D Mark II er ny teknik og et facelift. 21.1 CMOS billede element og Digic IV processor er nyudviklet. Kamerahuset og ergonomi er godt genbrug, men også nyt, da kamerahuset er yderligere magnesium forstærket og splash proof tætnet. Accu system, anit-støv chip cleaning, 3" LCD skærm, menu opsætning og meget mere er nyt eller nyudviklet. 5D mark II er ny teknik, men også kontinuitet der holder klassiske EOS værdier.

Kamerahuset, ergonomi & styrke

Kamerahuset er yderligere forstærket, i forhold til 5D, for at tilgodese reportagefotografernes ønske om kompakt kamera, lav vægt, og styrke til livet i den virkelige verden.

Magnesium, et let og stærkt materiale, samt 'stainless steel chasis' er grundstammen i huset, der sikrer lav vægt og stor styrke. Ekstra 'weather and dust seales' gør kameraet mere modstandsdygtigt overfor fugt og støv. Dermed er kameraets 'dust and moisture' beskyttelse på niveau med EOS-1'erne i 1990'erne.

Lukkeren er optimeret til 150.000 skud. Spejlgangen er klart modificeret, og arbejder blødere og bedre end 5D. Husk spejllås, når det er nødvendigt, på C.Fn III-6.

Betjeningen er på den ene side look-a-like 5D, men også forenklet i den nye EOS-D tradition med færre knapper. Personligt har jeg det fint med Canon's ergonomiske facelift. Knapper og funktioner sidder, efter kort tilvænning, fingerrigtigt, god størrelse og enkel betjening. Drejeknap på venstre side for eksponerings metode skift, går tilpas stramt til ikke at flytte sig 'uventet'.

Menu & LCD panel

LCD panelet er 3" stort med en flot opløsning på 920K, der giver god detalje og farve gengivelse, til billede vurdering. Auto LCD Brightness justerer panelets lysstyrke efter lysintensiteten på optagestedet. En absolut en god ting, der betyder at billede vurdering udendørs i sol og indendørs er behagelig og rigtig at se på. Respekt – det er godt og rigtigt. Ønskes manuel indstilling af LCD panelets lysstyrke er det også muligt. Betragtningvinkel er 170°. Menu linjer og funktions indstilling er blevet 'familie ensrettet' tilsvarende øvrige EOS-D kameraer, med læsevenlig stor typografi, samt valgfri menu sprog.



Jeg har skrevet det før, og, gør det gerne igen. Histogram på LCD panel er for lille. I moderne fotografi, hvilket 5D Mark II i høj grad er eksponent for, er korrekt eksponering essentiel. Er eksponering ikke korrekt, at der er tegning i højlys, kan det optimale resultat ikke skabes. Ligger eksponeringen derimod korrekt, med tegning op i det motivgivende højlys, kan billedet i en god RAW konverter, konverteres til en optimal output fil. Dette gælder for alle fotografer, uanset om motivet er brudepar, pingviner, limousiner, lakridskonfekt, porcelæn eller stål ! Derfor står et STORT histogram, på alle EOS-D high-end kameraer, fortsat på ønskeseddelen. Hvis Canon R&D afdeling er i tvivl, kan de låne en Nikon på Hejrevej og se hvordan det kan gøres !

Søgeren

Søgeren er forbedret i forhold til 5D med større high-eyepoint, brillans og 98% søgerdækning. Indspejlede eksponerings informationer i søgeren er udvidet og omfatter nu også ISO, monochrome shooting, battery check og D+ (Highlight Tone Priority Mode).

Alt-i-alt driller søgeren en brillebærer som mig. Jeg finder eksponerings informationer for svagt belyst ved arbejde i almindeligt lyse omgivelser, samt at jeg ikke kan se hele søgerarealet – med søger informationer.

ISO

5D Mark II introduktions og marketing materiale, præsenterer det store ISO område fra 100-6400, samt i expanded mode 100-25.600 ISO, med gode ord om lav digital støj og high performance billede kvalitet.

Måske læser jeg materialet forkert, har misforstået konklusionen, eller også har jeg en anden opfattelse af, teknisk, god billede kvalitet ! Mine prøver viser at ISO 100-500 er godt. ISO 640-3200 er ok. ISO 4000 og derover har lav kontrast med svag detaljegengivelse. Dette er prøvet i RAW fil format.

Jeg anerkender at high-ISO ikke har meget digital støj. Men, det sker på bekostning af kontrast og detalje gengivelse, hvilket, efter min mening, ikke er ubetydelige egenskaber for det gode billede. Fotografen der arbejder i high-ISO ved godt, at master pieces ikke skabes uden lys, men billederne skal have detalje og brillans.

Jeg glæder mig over den gode billede kvalitet i det lave ISO område, og opfordrer til omhyggeligt RAW konverterings arbejde i almindelighed, og ved high-ISO billeder i særdeleshed.

Bryllups- og portrætfotografer vil med 5D Mark II have et rigtig godt kamera på studiet, men til reportage billederne under 'mere beskedne' lysforhold, skal fotografen overveje kombinationen af høj ISO i forhold til personernes mørke tøj.

Auto ISO er en helt ny funktion der arbejder i området ISO 100-3200. Jeg har ikke testet dette specifikt, men konstaterer ved enkelte prøver, at det fungerer.

Autofokus

9-punkt AF system med seks 'usynlige' AI-Servo fokus hjælpepunkter i centrum er look-a-like 5D. I henhold til specifikationer er performance nu forbedret, blandt andet med baggrund i Digic IV processorens flere 'kræfter'. Jeg har ikke specielt udstyr der måler AF hastighed, med anvender den folkelige model, at fotografere cyklister på Ørnevej.

Metoden er ganske enkel. Jeg vælger et objektiv med kendt hurtig og præcis AF performance. Høj ISO på kamera, 'TV' eksponeringsmetode med kort lukkertid, og så AI-Servo fokus med låst center fokusfelt og aktiveret seks hjælpe AF-punkter. Herefter er det bare at 'skyde' cyklisterne på Ørnevej, som jeg har gjort så mange gange før, og efterfølgende se resultatet på monitoren i 100%.

Succesraten er på cirka 70%, eller tilsvarende 5D. Ønskes 90-100% autofokus succesrate er EOS-1D'erne svaret.

Husk at aktivere C.Fn III-7 for AF-punkt areal udvidelse, ved AI-Servo fokus.

Autofokus metode AI Focus AF, kombinerer det kendte One Shot AF og AI Servo AF. Er motivet i stilstand vælger kameraet One Shot AF og ved bevægelse skifter kameraet til AI Servo AF. Det er genialt – men skal anvendes rigtigt ! Ulempen er, at hvis motivet ikke bevæger sig nok (!?!) flakser kameraet mellem AF metoderne og giver mange uskarpe billeder. Dette er en ros til systemet, og et hip til dig om at lære kameraet at kende !.

Med fokus-felt vælger bag på kamera, skiftes hurtigt mellem de ni AF-felter. Husk, center-fokus-felt er mest følsomt og hurtigst reagerende.

White balance

Det er intet mindre end imponerende hvordan R&D ingeniørerne har forfinet AWB – Auto White Balance. Under selv, skal vi kalde det 'de mærkeligste' lysforhold, kan AWB finde neutralt. Imponerende.

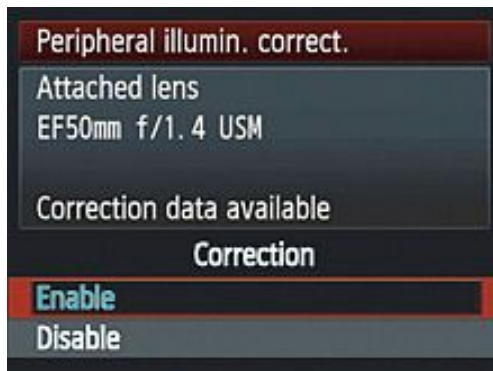
Måske så imponerende, at det i nogle tilfælde må anbefales IKKE at anvende AWB ! Canon skriver i manualen, at AWB giver 'a natural look'. Det er ikke min erfaring. Resultatet er 'a neutral look'.

Med min billedesans, og respekt for lysets farve i mange optagesituationer som teater, TV studier, restauranter, interiør, koncerter og solnedgange, er det mere resultatgivende at anvende fast kelvin. Så er det fotografen der bestemmer billedets look og ikke kameraet. Husk – har du ikke indfotograferet lysets basis balance – lysets farve, genskabes den ikke i RAW optimering.

Kelvin indstilling på 5200-5500K er normalt og 5600-5800K i koldt-lys situationer er et godt udgangspunkt. Kunstlys optagelser varierer fra 2800-3200K og natoptagelser fra 3500-4500. Dette er tommelfingerreglen, hvor læseren må gøre egne erfaringer. Ældre (!!!) læsere nikker genkendende til kelvin værdierne, da de er sammenfaldende med, det gode gamle analoge fotografi.

Lens Peripheral Illumination Correction

På dansk i kamera Menu 'Korr. Af periferisk illu.', korrigerer for objektiv vignettering, der giver mørke hjørner. Egentlig en dejlig selverkendelse fra Canon's side, at selv 'L' objektiver ikke er perfekte. Med denne korrektion korrigerer kameraet, i optagelsen, for vignettering. Det er en rigtig god ting.



Men, funktionen overføres kun hvis du processer RAW billederne i Canon's DPP software. Samt, at to af de mest anvendte objektiver 70-200/2,8L IS og 70-200/4L IS ikke understøttes. I de to strategiske Canon beslutninger, har jeg vanskeligt ved at finde visdommens vinkel.

Med Capture One 4 PRO 'Lens Korrektion' kan såvel Vignettering som Chromatic Aberation elimineres.

Jeg har til field test anvendt mange forskellige 'L' objektiver og konstaterer god optisk billede kvalitet, men også forskellig kvalitet, efter aktuelt objektiv og anvendt blænde. Derfor anbefales at du tester dit udstyr, for at finde optimal kamera og objektiv indstillinger

Til video optagelse er aktivering af 'Korr. Af periferisk illu.' god, da den reducerer vignettering betragteligt.

RAW, SRAW1 & SRAW2 filformat

EOS 5D Mark II store opløsning på 21 megapixel, kan i nogle situationer være at 'skyde gråspurve med kanoner'. Derfor har Canon tilføjet to reducerede RAW formater med 10 megapixel og 5.2 megapixel opløsning, sRAW1 og sRAW2.



Kameraet reducerer antallet af aktive pixels, over hele full-frame billede formatet. Må jeg anbefale en individuel test, hvor du tester slutresultatet af at optage med reduceret pixel antal, op imod 'den traditionelle' og velkendt gode, at fremkalde en reduceret billede størrelse i RAW konverteren.

ICS - Integrated cleaning system

Anti støv chip cleaning har nu også fundet vej til 5D Mark II. En rigtig hurra ting, der reducerer støv pletter på billederne. Men husk - det er et anti støv system og ikke et chip rens system !

ICS aktiveres når kamera tændes, hvor LCD panelet skriver 'sensorrensning'. Løse støvpartikler rystes af billede elementet og opsamles i bunden af kameraet. Optimal funktion opnås når kameraet holdes neutralt og pegende lige ud.

Ved normal professionel anvendelse af 5D Mark II, anbefales som altid, to til fire årlige chiprens hos service teknikere der fjerner 'trafikfilm' og smuds.

Accu system

Accu systemet er moderniseret med funktioner kendt fra EOS-1'erne, der oplyser antal optagelser fra sidste opladning, samt restenergi i %. Det fungerer.

En opladning giver energi til 850 stillbillede optagelser. Med BG-E6 grip, der har plads til to accu'er, har du dobbelt optage energi. Energi oplysning er fra kamera manual samt White Paper. Til stillbilleder er oplysningerne sikkert retvisende, men video optagelse konsumerer en del mere energi end stillbilleder, hvorfor ekstra accu kapacitet må tilkøbes.

Kompakt accu lader er inkluderet kameraet og lader fra 100-240V.

High ISO Noise Reduction

Hvad er digital støj, og hvad er Noise Reduction ?

Når ISO værdi øges, her over 500 ISO, kommer digital støj i billedet. Jo højere ISO, des mere digital støj. Digital støj er ikke en fast faktor, men afhængig af optagestedets lys, objektiv kontrast etc. Digital støj ses som prikker, ofte lyse, cyan og magenta, og mest synlige i mørke motivflader.

Noise Reduction i kamera, reducerer den digitale støj, in camera processing, og giver et mere 'rent' billede. Jo kraftigere digital støj der fjernes, des blødere/uskarpere bliver billedet.

Udsættes kameraet for stærk varme, øges temperaturen i billede elementet, hvilket fremmer digital støj. LiveView og video funktion i 5D Mark II, hvor der konstant er spænding til CMOS billede elementet, øger temperaturen, og dermed digital støj.

Derfor, på den ene side skal du værdsætte kameraets muligheder og funktioner, på den anden side skal LiveView og video aktiveres NÅR DET ER NØDVENDIGT, for at modvirke varme generering i billede elementet.

Hvis du har din gang i frysehuse og på skiløjperne, bør du ikke have Noise problemer. Måske problemer med kapaciteten i dybfrosne accu'er – men det er en helt anden sag.

I C.Fn II, Billede, er flere Noise reduction filtre – eller, skal vi kalde det optimerings muligheder. #1 Støjreduktion ved lang eksponering og #2 Støjreduktion ved høj ISO hastighed anbefales. #3 Højlys tone prioritet, der anerkender jeg funktionen, men den tager for megen processorkraft. Derfor, eksponer på lav ISO (200-250) og undereksponeer 1/3 blænde. Det giver det samme, eller bedre resultat, med en god RAW konvertering.

Om software

Canon inkluderer en Solution Disk software pakke, med DPP/Digital Photo Professional RAW konverter og EOS Utility, fotografer direkte til computer. To fine og velfungerende programmer. Men, men, men det vil være letsindigt at påstå at de udnytter 5D Mark II kvaliteterne optimalt.

På samme måde må jeg konstatere at Lightroom 2, et visuelt veldesignet program med mange gode og relevante funktioner, heller ikke yder kameraet fuld retfærdighed.

Capture One 4 og Capture One 4 PRO har i denne testomgang leveret bedste RAW konverterings resultat.

For god ordens skyld. Procestest er en neutral RAW konvertering, hvor programmernes default sharpen er deaktiveret, for at sammenligne og vurdere neutralt og på lige forudsætninger. Der parallel processes mange RAW filer, for den brede sammenligning. Der vurderes blandt andet højlystegning, skyggetegning, farvenøjagtighed, skarphed, digital støj ved høj ISO samt fortolkning af optiske fejl.

Buffer kapacitet & UDMA CF kort

Med 21.1 megapixel er det meget store datamængder der suser gennem kamera til CF kort, når fotografen holder udløseren nede. Det kræver en stor buffer kapacitet og hurtigt CF kort, for at der ikke går 'klump' i data overførslen.

5D Mark II har den nye hurtige Digic IV processor, kameraets pulsslag, der bearbejder og fordeler informationer i kameraet. Men her er intet bedre end CF kortet. Er kortet ikke hurtigt nok, går der 'klump' i dataoverførsel fra kamera til CF kort. 5D Mark II er UDMA kompatibel, og alle specifikationer går ud fra anvendelse af hurtigste og bedste CF kort kvalitet.

5D Mark II er ydermere forberedt på fremtidens kortteknologi, med op til 133MB/sek overførsel. I dag er bedste kort 45MB/sek. hvilket giver 3,9 fps. med 14 RAW billeder i serie, eller 12 minutter Full-HD video.

Video

Som skrevet i indledningen er 5D Mark II et stillbillede kamera med video funktion. En måske lidt negativ formulering, men også anvendt for at pointere prioriteringerne i kameraet.

Medie billedet har de seneste år ændret sig markant. Still fotografer der tidligere aldrig interesserede sig for video, er nu med på vognen, eller ved at komme det. Her kan 5D Mark II være et godt første trin.



5D Mark II skal ikke duellere med 'ægte' HD video kameraer. Det er en option til fotografen der også ønsker at følge kundernes alsidige medie billede, med små video præsentationer på website, PowerPoint etc.

Video optagelse er et andet liv, en anden rytme end stillbillede. Du skal have blik for det. Og du skal have overblik i optage situationen, så du har det hele med hjem, til den efterfølgende software redigering.

Den succesfulde video fotograf anvender stativ med blødtgående dæmpet panorama hoved. Ekstra Sennheiser stereo mikrofon samt editerings software. Med dette ekstra setup udstyr, kan der skabes rigtig gode mini video'er.

Ved optagelse af stillbillede under videooptagelse, mistes cirka 2,5 sekund video.

Konklusion

5D Mark II er det positive kompromis af ny teknologi og generation II opdateringer. Et kamera der, ved lavere ISO værdier, leverer en fornem kvalitet. Som forgængeren er aktion autofokus ikke Mark II'eren stærke side, og høj ISO anvendes i valgte situationer.

Det siges altid at være vanskeligt at være lillebror (lillesøster) til markante større-søskende. Op imod EOS-1Ds Mark III fantastiske detaljerede billede kvalitet og snap-præcise autofokus, er det ikke nemt at være lillebror. Og dog – der er et godt forhold i pris og kvalitet, kameraerne indbyrdes. 5D Mark II er kommet, og vil som forgængeren 5D, også leve nogle gode stærke år i markedet.

Et bredt udvalg af mine billeder, blandt andet dem her fra artiklen, er du velkommen til at se på Sindalsvej i Århus og Hejrevej i København, som A3+ print.

Et sidste hip, eller ...

'de rigtige' objektiver & 'den rigtige' RAW konverter

Mit sidste hip i denne field test er, endnu engang, at fastslå vigtigheden af at vælge 'de rigtige' objektiver og anvende dem på 'de rigtige' blænder, samt at fotografen har et positivt og indsigtfuldt forhold til RAW konverteren. Det er disse to punkter der skaber billedet (fotografens kreativitet og faglige plii, er en unævnt selvfølge). Uanset hvor godt et kamera der investeres i, er kameraet intet (INTET) værd, uden 'de rigtige' objektiver og 'den rigtige' RAW konverter.

Plus	Minus
Lav ISO	Høj ISO 4.000-25.600
One Shot AF	AI Servo AF
HD & SD video	Søger
3" LCD panel	Lille histogram
Høj megapixel opløsning	

Need-to-have&Nice-to-have

- BG-E6 batterigreb og vertikal udløser
- LP-E6 accu
- WFT-E4A wireless sender og vertikalgreb
- UDMA hurtige CF kort Lexar 300X / SanDisk IV
- Eg-D kvadreret matskive
- Senheiser MKE 400 stereo mikrofon
- Videostativ & video panorama hoved

Foto – feature highlight:

- 21.1 megapixel full-frame CMOS billed element
- ISO 100-6.400 – extented 50-25.600
- Magnesium kamerahus ekstra splash-proof tætnet
- Digic IV billed processer
- Motor 3,9 billed/sek
- Filformater JPG & RAW, sRAW1 = ½ opløsning, sRAW2 = ¼ opløsning
- Buffer RAW = 14 bs / JPG = ubegrænset, ved UDMA CF kort
- Farverum Adobe RGB & sRGB
- 9+6 punkt AF system
- 98% søgerdækning
- 3" ClearView LCD skærm med 920K punkt opløsning & 170° betragtning
- Stor lukker stabilitet, med garanterede 150.000 eksponeringer
- Integrated sensor clean
- Menu linier og indstillinger optimeret
- Billedlagring – CF kort / UDMA kompatibelt
- Canon EX Speedlite flash system
- Flashanlæg synk. 1/30-1/200 sek.
- Interface USB 2.0
- Vægt hus inkl. Accu & CF kort 954 g.

HD Video – feature highlight:

- HD 1920x1080 16:9 Progressive video
- SD 640x480 4:3 video
- 30 fps.
- Program AE eksponerings metode
- Indbygget mono mikrofon og højttaler
- Indgang til ekstern stereo mikrofon
- HDMI output
- Picture Style billedestil

Canon professionelle* objektiver ... !

- EF 2,8 / 16- 35 L II
- EF 2,8 / 24- 70 L (!)
- EF 4,0 / 24-105 L IS (!)
- EF 2,8 / 70-200 L IS
- EF 4,0 / 70-200 L IS

- EF 3,5-5,6 28-300 L IS (!)
- EF 4,5-5,6 100-400 L IS

- EF 2,8 / 14 L II
- EF 1,4/ 24 L II (nyhed = ikke testet)
- EF 1,2 / 50 L
- EF 1,2 / 85 L II
- EF 2,0/ 135 L
- EF 2,8 / 200 L II
- EF 2,0 / 200 L IS
- EF 2,8 / 300 L IS
- EF 2,8 / 400 L IS
- EF 4,0 / 500 L IS
- EF 5,6 / 800 L IS

- EF 2,8 / 100 makro

- EF Extender 1,4X II (!)
- EF Extender 2,0X II (!)

* Til Canon EOS-D high-end kameraer
(!) optisk performance er ikke optimal

Per Buchmann / Goecker
Januar 2009



Stålvalseværket Frederiksværk
ISO 800, EF 16-35/2,8L II



P-Hus
ISO 1000, EF 70-200/4L IS



Sten på husfacade
ISO 250, EF 70-200/4L IS



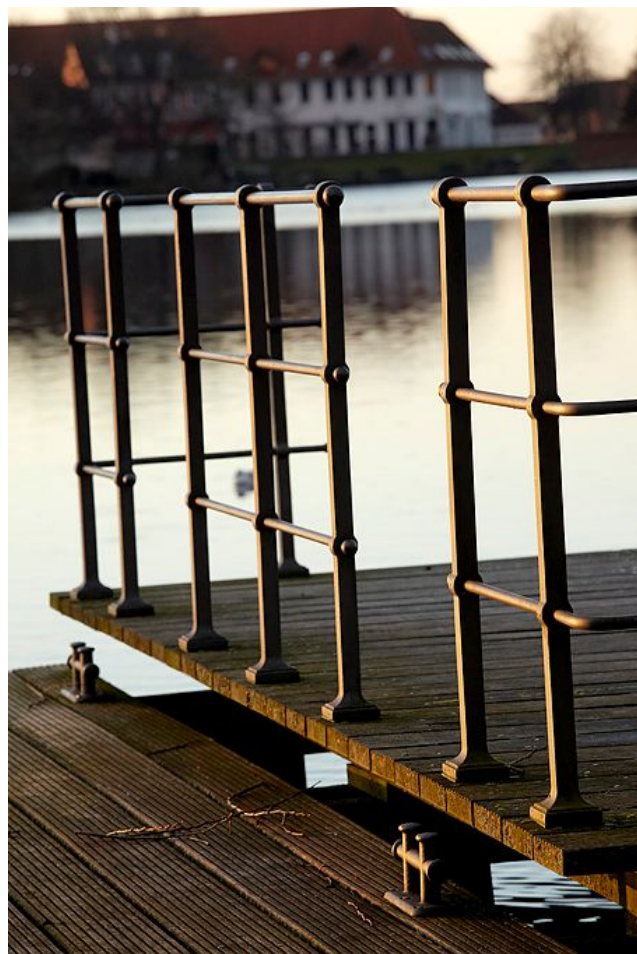
Grib Skov
ISO 500, EF 16-35/2,8L II



Århus Teater
ISO 200, 5,2 sek. eksponering



Crumpler Shop Århus
ISO 200, 3,2 sek. Eksponering



Solnedgang Frederiksborg Slotssø
ISO 800, EF 70-200/4L IS